

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.655/2009/10.sz.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2010. január 20-án megtartott nyilvános fellebbezési tárgyalás alapján meghozta és kihirdette az alábbi

végzést:

A különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntettének kísérlete miatt vádlott neve vádlott ellen indított büntetőügyben a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 2009. szeptember 15-én kihirdetett 5.B.1260/2007/62. számú ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a 7000 (hétezer) Ft hatóság elé állítási költség viselésére vonatkozó első fokú rendelkezést mellőzi.

A szabadságvesztés tartamába beszámítja a vádlott által az első fokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogva tartásban töltött időt.

A másodfokú eljárásban 5.625 (ötezer-hatszázhuszonöt) Ft - a vádlottat terhelő - bűnügyi költség merült fel.

Indokolás:

A megyei bíróság a rendelkező részben írt határozatával vádlott neve vádlottat a Btk.166.§ (1) bekezdése és a (2) bekezdés d) pontja szerint minősülő - különös kegyetlenséggel elkövetett - emberölés büntettének kísérlete miatt 10 év fegyházra és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A vádlott által előzetes fogva tartásban töltött időt a szabadságvesztés tartamába beszámította, rendelkezett a lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

Az ítélet ellen a vádlott a büntetés enyhítéséért, a védő elsődlegesen felmentés, másodsorban enyhítés végett jelentett be fellebbezést.

Az ügyész nem élt jogorvoslattal.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.357/2007. számú átiratában a fellebbezéssel támadott határozat helybenhagyását indítványozta.

A másodfokú tárgyaláson a vádlott és a védő a fellebbezést fenntartotta, a fellebbviteli főügyész képviselője pedig az első fokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A védelmi perorvoslatok nem alaposak.

A bejelentett fellebbezések folytán az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be.348.§ (1) bekezdés értelmében teljes terjedelemben felülbírált.

A felülbírálat során megállapította, hogy a megyei bíróság a bizonyítási eljárás során a perrendi szabályokat alapvetően megtartotta, azonban a tanúkihallgatások során egy lényeges eljárási szabálysértésre sor került az alábbiak szerint.

Az ügyben korábban gyanúsítottként kihallgatott tanút a megyei bíróság helytállóan kiiktatta a Be.82.§ (1) bekezdés b) pontjában írt relatív mentességi jogra, miszerint az azzal kapcsolatos kérdésben, mellyel önmagát bűncselekmény elkövetésével vádolná, a tanúvallomást megtagadhatja (5.B.1260/2007/18.sz.jkv.7.o.). E mentességi ok a tanú szerepe, korábbi terhelti státusza miatt nem vitásan fennáll. A kiiktatásból viszont az tűnik ki, hogy az elsőfokú bíróság a mentességi okot tévesen értékelve úgy ítélte meg, hogy a tanú mentességi joga teljes. Erre utal a figyelmeztetésre adott tanúi válasz, miszerint a mentességi jogával élve nem kíván vallomást tenni, korábbi vallomásait azonban fenntartja. Az elsőfokú bíróság ezt követően az eljárási szabályoktól eltérve nem állapította meg, hogy a tanú mentességi joga csak részleges, és a Be.296.§ (3) bekezdésének alkalmazásával felolvasta a tanú gyanúsítottként tett vallomását, ahelyett, hogy a tanút a Be.85.§ (3) bekezdésében írt figyelmeztetést követően kihallgatta volna, biztosítva a relatív mentességi jogot. A tanút ugyanis abban a kérdésben nem illeti meg mentességi jog, hogy miként észlelte a vádlott sértett elleni cselekményét. A bíróság később kérdéseket intézett a tanúhoz, azonban a hamis tanúzás és a mentő körülmény elhallgatásának törvényi következményeire csak késedelmesen, a kihallgatás legvégén figyelmeztette (18.sz.jkv.10.o.1.bek.). Ilyen formában az eljárási szabályok többszörös megsértése miatt a tanú vallomása bizonyítékként nem vehető figyelembe, ami az ítéletet megalapozatlanná is tette. A tényállás ugyanis jelentős részben tanú vallomásán alapszik a vádlotti tagadással szemben.

Ennek orvoslása érdekében a másodfokú bíróság bizonyítást vett fel és a tanút az eljárási szabályok szerint kihallgatta, így a vallomás már bizonyítékként értékelhető. Az elsőfokú bíróság ugyan a bizonyítási eljárás menetében később több ízben kiiktatta a tanút a Be.85.§ (3) bekezdésében írtakra, azonban a szabályos, perrendszerű kihallgatásra egységesen nem került sor.

Eltérés volt még az eljárási szabályoktól, hogy a megyei bíróság tanút (45.sz.jkv.3.o.) és sértett-tanút (62.sz.jkv.4.o.) a vallomástételi akadályokra azt követően figyelmeztette, hogy kiiktatta nevezetteket a hamis tanúzás és a mentő körülmény elhallgatásának következményeire. A Be.85.§ (3) bekezdésének előírása szerint a vallomástételi akadályokra történő figyelmeztetés, a vallomástételi akadályok tisztázása megelőzi a hamis tanúzás törvényi következményeire való kiiktatást. Megjegyzendő, hogy tanú esetében valóban indokolt volt a Be.82.§ (1) bekezdés b) pontjába foglalt mentességi okkal kapcsolatos kiiktatás, ugyanakkor a durva cselekményt ártatlanul, kiszolgáltatott módon

elszenvedett sértettnél nem merült fel, hogy önmagát bűncselekmény elkövetésével vádolná.

A megyei bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett. A tényállás azonban tanúkihallgatásával kapcsolatos eljárási szabálysértés miatt részben felderítetlen, valamint szűk körben elírás folytán iratellenes és hiányos [Be.351.§ (2) bekezdés a), b) és c) pont].

A tényállás a másodfokú eljárásban bizonyítás felvételével, valamint az iratok tartalma alapján kiküszöbölhető volt a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásával.

Tanú fellebbezési tárgyalási kihallgatása az első fokon megállapított tények helyességét igazolta, ezen túl a másodfokú bíróság a tényállást a következőkben helyesbíti, illetve egészíti ki.

- Az ítélet 4. oldal 4. pontjában jelölt határozatban a bíróság a vádlottat különös visszaesőként ítélte el.
- A 7. oldal 4. bekezdését annyiban helyesbíti, hogy az égési sérülésre utaló kifejezés helyesen „nagyobb kiterjedésű” [*orvos szakértői vélemény, nyomozati irat 116.lap*].
- A 6. oldalon megállapítja, hogy a nitrohígító égést tápláló és gyorsító tűzveszélyes folyadék. A különféle nitrohígítókat festékek hígítására használják, kereskedelmi forgalomban szabadon beszerezhetők. Az ügyben lefoglalt flakonból biztosított folyadék lobbanáspontja kb.21-55 C fok [*vegyész szakértői vélemény, nyomozati irat 112.lap*].
- Az ítélet 10. oldalának első, bizonyíték-értékeléssel kapcsolatos bekezdésében írtakat a tényállás részének tekinti.

A helyesbítéssel és a kiegészítéssel a tényállás teljes mértékben megalapozottá vált és a Be.352.§ (2) bekezdés értelmében a másodfokú ítélezés alapját képezte. Az elsőfokú bíróság az ügy helyes eldöntése szempontjából lényeges bizonyítékokat megvizsgálta és azokat okszerűen, a logika szabályainak megfelelően értékelte. A tényállást helytállóan alapozta tanúk vallomásra a vádlott tárgyaláson előterjesztett, a bűncselekmény elkövetését tagadó védekezésével szemben. E terhelő bizonyítékokat a sértetti vallomás, a szakértői és okirati bizonyítás anyaga, sőt a vádlott első rendőrségi vallomása is alátámasztotta, melyben lehetségesnek tartotta, hogy ő öntötte le a sértettet a gyúlékony anyaggal. Az első bírói bizonyíték-értékelés törvényes, az abban foglaltakkal a másodfokú bíróság is egyetértett.

Az eltérő tényállás megállapítását és a vádlott felmentését célzó védelmi jogorvoslat a bizonyítékok értékelésén keresztül támadja a megalapozott tényállást, mely eljárásjogból sem vezethetett eredményre, így az ítélet tábla a fellebbezést nem találta megalapozottnak.

A védő a 2008. szeptember 9-i tárgyaláson, megismételve a 2007. május 31-i rendőrségi kihallgatáson már előadott kérelmét, bizonyítási indítványt terjesztett elő további vegyész szakértői vizsgálatok lefolytatása, annak tisztázása érdekében, hogy a mintegy 1,5 dl hígító mennyiség alkalmas volt-e a vádban szereplő sérülések előidézésére.

A megyei bíróság a bizonyítási indítványt a 28/I. számú végzésben elutasította, melynek indokát azonban ítéletében nem adta, ezért azt a másodfokú bíróság pótolja. A nyomozás során beszerzett szakértői vélemény (nyomozati irat 111-112.o.) és a megyei bíróság által hitelt érdemlőnek ítélt bizonyítékok alapján a tényállás kétséget kizáró módon megállapítható volt. Az orvos szakértői bizonyítás alapján nyilvánvaló, hogy a vádlott által használt gyúlékony anyag objektíve alkalmas volt a súlyos sérülések előidézésére. Megjegyzendő, hogy a sértett sérüléseit nem önmagában a hígító okozta, hanem a segítségével létrehozott, nagyobb hatásfokú tűz. A tűz előidézésére pedig a kisebb mennyiségű hígító is vitathatatlanul alkalmas. További vegyész szakértői bizonyítás ezen okok folytán már nem volt szükséges. Az elsőfokú bíróság ezért megalapozottan utasította el a védői bizonyítási indítványt.

A megyei bíróság törvényesen vont következtetést a vádlott bűnösségére és a cselekmény minősítése is megfelel az anyagi jognak. Az irányadó tényállás alapján a vádlott egyenes ölési szándéka vitathatatlan, mint ahogy a különös kegyetlenséggel elkövetés minősítő körülmény megvalósulása is. Az emberölési kísérlet befejezett és közeli.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket feltárta és azoknak kellő nyomatékot tulajdonítva a bűncselekmény tárgyi súlyához, valamint az elkövető személyi körülményeihez igazodó, a törvényi rendelkezéseknek megfelelő fő- és mellékbüntetést szabott ki.

A büntetés tett arányos, igazodik az elkövető és az elbírált bűncselekmény társadalomra veszélyességéhez, eltúlzottan szigorúnak nem tekinthető, lényeges enyhítésre nem kerülhet sor. Ezen okok folytán az enyhítést célzó védelmi fellebbezést a másodfokú bíróság nem találta alaposnak.

A büntetékiszabást érintő indokolás csak az alábbiakban helyesbítendő. Minősített emberölés elbírálása esetén a hároméves időmúlás súlytalan, a büntetést a követett bírói gyakorlat szerint nem enyhítheti, függetlenül attól, hogy az eljárás elhúzódása nem róható a vádlott terhére. A súlyosító körülmények közül pedig mellőzendő a vádlott cselekmény utáni megatartása, a sértettel szembeni közömbössége, az elvetemültsége. Az elkövetés utáni magatartás, a sértettel szembeni közömbösség az ölési szándék megállapításához szolgál alapul. Az elvetemültség pedig a különös kegyetlenséggel elkövetés minősítő körülmény megállapításakor került értékelésre. További súlyosító tényező viszont, hogy vádlott a bűncselekményt az ítélet 4. oldalán 4.) pontban jelzett büntetőeljárás hatálya alatt követte el.

Az ítélet egyéb, a járulékos kérdésekben hozott rendelkezései a jogszabálynak szintén megfelelnek.

Mindezekre figyelemmel a Debreceni Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be.371.§ (1) bekezdés alkalmazásával - helytálló indokai alapján is - helybenhagyta.

A 7000 Ft előállítási költségre (Mihály László sértett rendőri elővezetésének költségére) vonatkozó első fokú rendelkezést azonban mellőzni kellett. A Be.74.§ (5) bekezdése szerint az elővezetéssel kapcsolatos költség nem számolható el bűnügyi költségként, az ilyen

eljárási cselekménnyel okozott költség megtérítésére, viselésére külön jogszabály az irányadó. Értelmszerűen az ítéletben erről a bíróságnak nem kell döntenie.

Az első fokú ítélet kihirdetésétől a másodfokú elbírálásig előzetes fogva tartásban töltött időnek a főbüntetésbe történő beszámítása a Btk.99.§ (1) bekezdésén alapszik.

Az ítélet tábla a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Be.381.§ (1) bekezdése alapján állapította meg.

Debrecen, 2010. január 20.

Dr. Kardos Sándor sk.	. Hágér Tamás sk.	. Gömöri Olivér sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró

ZÁRADÉK: A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 5.B.1260/2007/62. számú ítélete a másodfokú határozat folytán a mai napon jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Debrecen, 2010. január 20.

Dr. Kardos Sándor sk.
a tanács elnöke